

STRATEGICKÝ PLÁN SPP PRE OVOCIE A ZELENINU – HLAVNÉ VÝZVY PRE SLOVENSKO

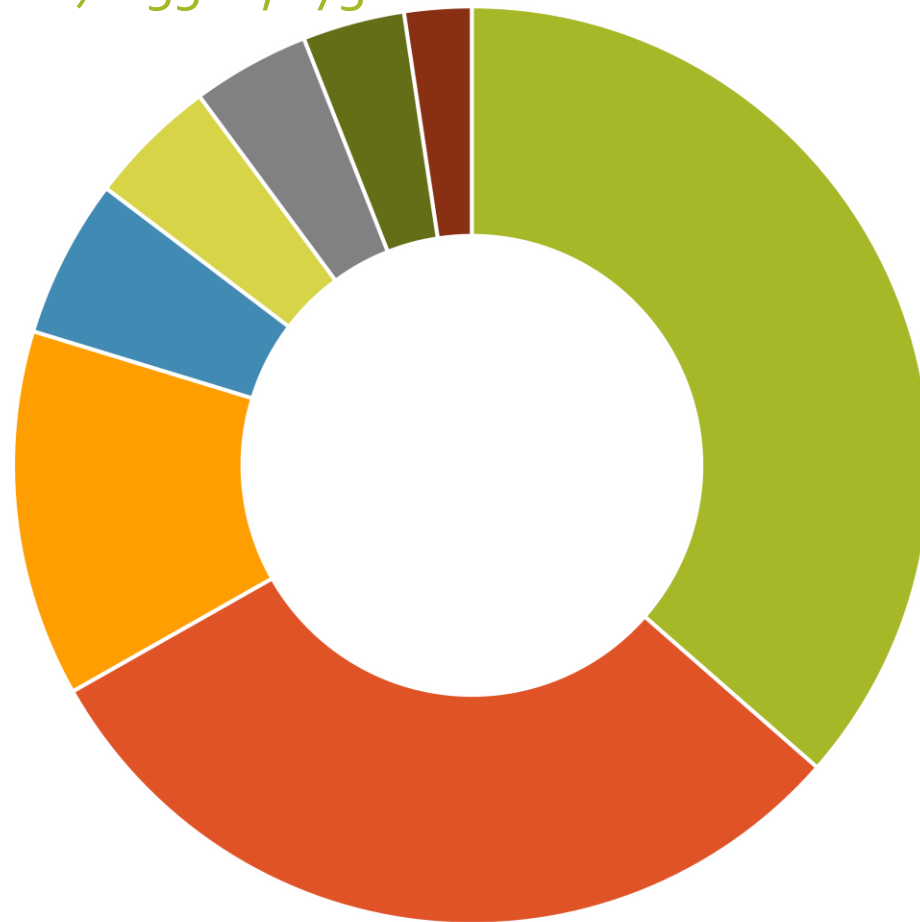
Ing.Viera Baričičová, PhD

MPRV SR

Ovocinárstvo na Slovensku

- Produkčná výmera ovocia (2022) – 5588, 173 ha %

- Intenzívne sady – 95%

■ jabloň ■ orech ■ slivka ■ broskyňa ■ marhuľa ■ jahoda ■ čerešňa ■ hruška

Viazaná podpora príjmu – 2,4 mil.EUR / ročne

- Sektor ovocia - záporná / nízka rentabilita
- **ALE** pozitívne ekonomické, environmentálne a sociálne benefity
- Viazaná podpora príjmu prispeje k čiastočnému zvýšeniu rentability sektora

Podporené druhy

- kôstkoviny: ringloty, slivky, marhule, nektárinky, broskyne, čerešne, višne,
- bobuľoviny: egreše, ríbezle, maliny (ostružina malinová), černice (ostružina černicová),
- čučoriedky, rakytník rešetliakový, arónia čiernoplodá, zemolez kamčatský, brusnica obyčajná,
- ostatné ovocie: jahody, baza čierna, ruža jablčkatá,
- orechy: orech kráľovský, gaštan jedlý, mandľa obyčajná, lieska obyčajná,
- jablone,
- hrušky;

Organizácie výrobcov - ovocinárske

- Bonum - ovocinárske družstvo
- SK FRUIT – odbytové družstvo producentov ovocia

Strategický plán SR

Spoločná poľnohospodárska politika EU

- Organizácie výrobcov pre ovocie a zeleninu so schváleným operačným programom
- Plánovaná suma na roky 2023 – 2027: 25 mil. EUR
- 18 intervencií
- Modifikácia SP SPP v roku 2023- schválená EK v novembri 2023, nadobudnutie účinnosti od 1.1.2024
- Modifikácia na základe požiadaviek partnerov v rámci aplikačnej praxe
- Cieľ - zefektívnenie implementácie jednotlivých intervencií SP

Intervencie 1

- Najrozsiahlejšia – plánovanie a organizácia výroby
- Cieľ - zvýšenie trhovej hodnoty produkcie organizácie výrobcov pomocou cielených zlepšení v :
 - pozberovej úprave produkcie a výroby spracovaných produktov,
 - zvýšení skladovacej kapacity organizácie výrobcov
 - zlepšení skladovacích podmienok produkcie pomocou správneho načasovania ponuky produkcie z hľadiska ceny a objemu.

A: INVESTÍCIE DO HMOTNÝCH A NEHMOTNÝCH AKTÍV, VÝSKUM A EXPERIMENTÁLNE A INOVAČNÉ VÝROBNÉ METÓDY A INÉ AKCIE VŠEOBECNE

B: MANAŽMENT VODY

C: ZABRAŇOVANIE ŠKODÁM SPÔSOBENÝM NEPRIAZNIVÝMI POVETERNOSTNÝMI UDALOSŤAMI ALEBO ZINTENZÍVNENIE ŠETRENIA ENERGIU, ENERGETICKEJ EFEKTÍVNOSTI ALEBO POUŽÍVANIA ENERGIE Z OBNOVITEĽNÝCH ZDROJOV

D: MANAŽMENT PÔDY

Intervencie 2

- Ochrana a zvyšovanie biodiverzity

1.investícia do vybudovania vetrolamu na ochranu rastlín na produkciu ovocia a zeleniny, vrátane výsadby rastlín plniacich túto funkciu vetrolamu,

2.investícia do výsadby živých plotov na ploche, na ktorej sa pestujú rastliny na produkciu ovocia a zeleniny, ktorou sa zvýši biodiverzita.

Intervencia 3

- Zlepšenie podmienok zamestnancov

1. investícia do získania ochranných odevov alebo ochranných pomôcok pre zamestnancov

2. investícia do zariadení alebo pomôcok

Intervencia 4

- Ostatné akcie

1. investícia do získania lapačov hmyzu,
2. investícia do zariadenia alebo pomôcky proti škodcom rastlín na produkciu ovocia a zeleniny,
3. investícia do získania množiteľského materiálu ovocných drevín/ zvyšovanie odolnosti
4. investícia do zariadenia alebo pomôcky na kontrolu zdravia rastlín
5. investícia do zariadenia alebo pomôcky na aplikáciu surfaktantov na zadržiavanie vody v pôde
6. investícia do získania včelstiev na opelenie rastlín alebo iného hmyzu

Oprávnenými výdavkami na túto intervenciu sú aj osobitné výdavky na:

- a. používanie ekologických mazív alebo ekologických hydraulických olejov
- b. používanie biologických prostriedkov na ochranu rastlín
- c. využívanie služby likvidácie škodcov rastlín – dravé vtáctvo

Intervencia 5

- Tréning vrátane koučingu a výmeny najlepších postupov
- poskytovanie odbornej prípravy
- súvisí veľmi úzko s intervenciou 15

Intervencia 6

- Propagácia a marketing výrobkov
 1. reklama
 2. hľadania nových odberateľov produkovaného ovocia
 3. realizácia projektov pre podporovanie predaja alebo odbytu
 4. účasť na veľtrhoch alebo výstavách s medzinárodným významom
 5. organizovanie ochutnávok
 6. tvorba stratégie marketingu alebo grafického dizajnu
 7. vytvorenie označenia - ochrannej známky

Intervencia 7

- Uplatňovanie EÚ a národných schém kvality
 1. zavedenie systémov kvality
 2. zabezpečenia chráneného označenia pôvodu alebo zemepisného označenia

Intervencia 8

- Uplatňovanie systému vysledovateľnosti a certifikácia, predovšetkým monitoring kvality produktov predávaných spotrebiteľovi
1. posúdenie zhody systémov alebo postupov manažmentu kvality
 2. kontrola funkčnosti systémov manažmentu kvality
 3. zavedenie systému kontroly kvality
 4. zavedenie alebo udržiavanie systému vysledovateľnosti

Intervencia 9

- Poistenie zberu a úrody
 - poistenie úrody – prispieva k zaručeniu príjmov ak nastanú straty na úrode v dôsledku:
 - prírodných katastrof,
 - nepriaznivých poveternostných udalostí,
 - extrémny výskyt chorôb alebo napadnutie škodcami

Podmienka – vykonať potrebné opatrenia na predchádzanie riziku strát.

Intervencia 10, 11 a 12

- Stiahnutie z trhu
- Zelený zber – od roku 2026
- Nepozbieranie úrody – od roku 2026

Intervencia 13

- Vzájomné fondy
 - založenie, naplnenie a dopĺňanie vzájomných fondov

Intervencia sa bude vykonávať najskôr od roka 2026.

Intervencia 14

- Komunikácia

1. komunikačné akcie zamerané na zvyšovanie povedomia ohľadom predchádzania krízam s dopadom na produkciu ovocia a zeleniny alebo ohľadom riadenia rizika so zameraním na prevenciu alebo riešenie narušenia trhu v sektore ovocia a zeleniny
2. komunikačné akcie zamerané na informovanie spotrebiteľov ohľadom dostupnosti produkovaného ovocia a zeleniny v prípade narušenia trhu v sektore

Intervencia 15

- Poradenstvo a technická pomoc
 - Metódy pestovania šetrné k životnému prostrediu
 - Ochrana rastlín – techniky kontroly
 - Znižovanie odpadu
 - Biodiverzita
 - Adaptácia na zmenu klímy
 - Manažment kvality

Intervencia 16

- Opätovná výsadba (po povinnom vyklčovaní, ktoré sa vykonalo zo zdravotných alebo rastlinolekárskeho dôvodov na príkaz príslušného orgánu alebo v záujme adaptácie na zmenu klímy)
 1. investícia na uvedenie pozemku do vhodného stavu na výsadbu
 2. investícia do získania množiteľského materiálu ovocných drevín
 3. investícia do vybudovania opornej konštrukcie alebo závlahových systémov

Intervencia 17

- Zlepšenie prístupu na trh v tretích krajinách
 - vykonávanie alebo riadenie sanitárnych alebo fyto-sanitárnych požiadaviek zo strany štátov, ktoré nie sú členskými štátmi EÚ
 - na území členského štátu EÚ, s cieľom uľahčiť prístup týchto poľnohospodárskych výrobkov na trhy v tretích krajinách.

Intervencie 18

- Výskum a vývoj
- 1. investícia do technického vybavenia pre výskumnú činnosť alebo vývoj v oblasti zlepšovania kvality produkovaného ovocia a zeleniny
- 2. vyšľachtenie nových druhov, odrôd alebo iných taxonomických jednotiek rastlín na produkciu ovocia a zeleniny, vytvorenie nových techník alebo postupov produkcie ovocia a zeleniny
- 3. akcie, ktorými sa aspoň čiastočne spolupodieľa na akciách podľa bodu 2, napríklad v rámci väčšieho výskumného projektu vedeného inou osobou alebo viacerými osobami